
Vragen van het lid Atsma aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over **het bericht dat de Raad van State een streep haalt door het akkoord over de mosselvangst.**

□

De heer **Atsma** (CDA): Voorzitter. De Raad van State haalt inderdaad een streep door het moeizaam bevochten akkoord met betrekking tot de mosselvangst. Dat mochten wij de afgelopen dagen lezen in diverse media. Het akkoord tussen onder anderen de mosselvisserij en de natuurorganisaties is na lang overleg tot stand gekomen. Het was een compromis over de mosselvangst, een zwaar bevochten compromis. "Was", zeg ik, want het akkoord is onderuit geschouwd, lek geschoten, zoals een van de kranten het omschreef, door een uitspraak van de Raad van State. In onze ogen reageert de minister van LNV daar terecht zeer teleurgesteld op.

Hoe kan het dat de rechter kennelijk geen oog heeft voor de brede belangen die in het convenant zijn gewogen? Wat is in algemene zin nog de waarde van dit type convenanten als één organisatie, één partij, hoe klein ook, de zaak kennelijk onderuit kan halen? De vogelbescherming en andere organisaties zijn akkoord gegaan. De Waddenvereniging zat er ook bij, evenals Natuurmonumenten, allemaal direct belanghebbenden. Ik vraag mij af of de stichting waar het om gaat, voorheen Kritisch Faunabeheer, nu de Faunabescherming, als een belanghebbende kan worden aangemerkt. Volgens mijn fractie is dat zeer de vraag. Hoe zit het in dat kader met de dit jaar gerealiseerde aanscherping – in januari is het wetsvoorstel de Eerste Kamer gepasseerd – van de Natuurbeschermingswet, waarin het begrip "eenieder" is vervangen door "belanghebbende"? Wat is de positie van zo'n piepkleine organisatie als belanghebbende?

Ik heb ook nog twee vragen over de gevolgen van een en ander. Wat betekent dit voor de mosselvisserij, voor de sector? De secretaris van de producentenorganisatie voor mosselen gaf het min of meer ook al aan. Wat betekent het voor de natuur dat het convenant onderuit is gehaald? De stichting Faunabescherming, voorheen Kritisch Faunabeheer, is al langer actief. Zeker in Friesland kent men deze club, omdat die zich uitermate sterk heeft gemaakt voor het verbieden van kievietseieren. Krijgt deze club subsidie? Zo ja, van wie en hoeveel? Als die club geen subsidie krijgt, dan krijgt men in elk geval directe en indirecte steun via het ministerie van Financiën, omdat het een algemeen nut beogende instelling is.

□

Minister **Verburg**: Voorzitter. Ik heb zeer teleurgesteld gereageerd op de uitspraak van de Raad van State, precies om de reden die de heer Atsma aanhaalt. Wij hebben er veel tijd en energie in gestoken om tot een convenant te komen, een akkoord waardoor in de Waddenzee zowel natuur als natuurherstel tot zijn recht kan komen, alsook een duurzame mosselvisserij mogelijk is en blijft. Een aantal natuurorganisaties heeft daarvoor afspraken gemaakt met de mosselsector. Dit convenant staat en het is een goed convenant omdat het alle belangen dient. Het dient de belangen van de mosselsector en van de mensen die een portie mosselen lekker

vinden, en het dient de belangen van de Waddenzee en de natuur daar. Dat is allemaal van wezenlijk belang.

Nu is door de Raad van State een uitspraak gedaan. Deze uitspraak respecteer ik maar hij stelt me wel teleur, omdat tussen de mosselsector en de natuurbeschermingsorganisaties al afspraken waren gemaakt om minder mosselen te vangen en tegelijkertijd te starten met een traject van natuurherstel. Nu heeft de Raad van State gemeend dat er nogmaals een beperking van 25% zou moeten worden opgelegd. Dit wordt door de organisaties, zowel de mosselsector als de natuurorganisaties, beschouwd als twee keer betalen voor eenzelfde verzekering. Dat is dus een teleurstelling. Eerder was immers al besloten dat er 20% niet zou worden opgevist.

De heer Atsma vroeg wat de waarde van convenanten is. Voor mij zijn convenanten als deze, waarin economische belangen en natuurbelangen hand in hand gaan en waarbij organisaties met elkaar afspreken om daar samen aan te werken, van groot belang. Ik blijf er ook op tal van gebieden aan werken om die te sluiten.

Verder vroeg de heer Atsma naar het begrip "belanghebbende". Op het moment dat de Raad van State een organisatie toelaat in de procedure, is die organisatie een belanghebbende. Wel is de minister van Justitie bezig om het begrip "belanghebbende" te doordenken. Als natuurbeschermingsorganisaties en de economische sector met elkaar als direct belanghebbenden zo'n convenant hebben gesloten, lijkt het mij de vraag of je dit nog door een andere organisatie wilt laten bestrijden. Dat vind ik een vraag die goed moet worden meegewogen bij het opnieuw doordenken van het begrip "belanghebbende".

Wat is het gevolg voor de mosselsector? Het is een grote teleurstelling. Deze uitspraak betekent dat de mosselsector, die al vrijwillig heeft afgesproken om 20% minder te vangen, nog eens 25% minder kan vangen. Dan blijft er weinig marge over om ook te investeren in natuurherstel in de Waddenzee, zoals men begrijpt. Uiteindelijk is naar mijn mening de Waddenzee dus ook een verliezer bij deze uitspraak.

De heer **Atsma** (CDA): De minister zegt terecht dat convenanten belangrijk blijven, maar dit zijn wel convenanten die gebaseerd zijn op drijfzand. Er hoeft kennelijk maar één van de 16 miljoen Nederlanders te protesteren en de zaak wordt onderuit geschouwd. Daarom herhaal ik mijn vraag: wat gaan wij eraan doen? Dat het begrip "belanghebbende" beter wordt omschreven, lijkt mij helder, maar dat moet ook concreet handen en voeten krijgen.

Daarnaast heb ik gevraagd of deze activistenclub subsidie krijgt en, zo ja, hoeveel en van wie. Per mail heeft deze club aangegeven dat het om een algemeen nut beogende instelling gaat. Alles wat daar naartoe gaat, wordt ook nog eens fiscaal zo aantrekkelijk gemaakt dat alleen nog meer procedures het gevolg kunnen zijn. Wij willen dat absoluut niet. Wat ons betreft, halen wij daar snel een streep door.

Minister **Verburg**: Ik onderstreep het belang van de convenanten. Ik herhaal dat ik het zeer reëel vind om goed te kijken naar het begrip "belanghebbende". Daarover hebben wij in het kabinet afspraken gemaakt en de minister van Justitie is daarmee bezig. Daarbij moet mijns inziens speciale aandacht uitgaan naar de

Verburg

volgende vraag. Als organisaties rond het gebied met elkaar afspraken hebben gemaakt over economische activiteiten, zoals in dit geval voor de mosselsector, evenals over het beschermen en verbeteren van de natuur, moet het dan nog mogelijk zijn dat een derde organisatie, bijvoorbeeld uit Arnhem terwijl het gaat om de Waddenzee of Zeeland – maar de plaats doet er niet toe – wordt toegelaten tot zo'n procedure? Dat vind ik een terechte vraag. Nu constateer ik dat de Raad van State deze organisatie heeft toegelaten. Dus wordt zij op dit moment als belanghebbende beschouwd. Overigens is deze organisatie vorig jaar september uitgenodigd om aan te schuiven aan de overlegtafel, om mee te doen in het convenant. Toen heeft de stichting gezegd dat zij daar niet aan meedoet. Zij heeft dit ook op haar website gepubliceerd. Dat is een stap die betreurd kan worden. Als je het goed voor hebt met de Waddenzee, moet je ook bereid zijn om verantwoordelijkheid te dragen.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Voorzitter. Zoals u wellicht meteen ziet, ben ik een authentieke Zeeuw. Ik ben geboren in Vlissingen. Ik heb de mosselen met de paplepel ingegoten gekregen. Wat de minister en haar partijgenoot Atsma doen, vind ik wel een beetje smakeloos. De stichting Faunabescherming bestaat uit mensen die hart hebben voor de natuur, mensen die zich in willen zetten voor de natuur in hun omgeving. De stichting laat een vergunning aan de wet toetsen en wordt vervolgens in het gelijk gesteld door de Raad van State. Deze mensen worden nu door de minister en de heer Atsma weggezet als halve criminelen, terwijl zij eigenlijk een complimentje moeten krijgen voor actief burgerschap.

Mijn vraag aan de minister is dan ook waar zij in hemelsnaam mee bezig is. Wat gaat zij doen om het natuurherstel in het gebied te bevorderen?

Minister **Verburg**: Daar ben ik nu juist voluit mee bezig. Het is ook zo jammer dat dit doorkruist wordt. In het convenant zijn afspraken gemaakt met natuurbeschermingsorganisaties en niet met de eerste de beste organisaties. Ik noem de Stichting Wad. Wie komt er nu meer op voor het wad? Dat zou hooguit de Waddenvereniging kunnen zijn. Samen staan zij in ieder geval sterk. Ik noem ook Natuurmonumenten en de Vogelbescherming. Al die organisaties hebben gezegd, deze gang van zaken, deze uitspraak te betreuren. Volgens hen is uiteindelijk het herstel van de natuur op het wad hiermee niet geholpen. In het convenant is afgesproken welke maatregelen door de mosselsector genomen zouden worden en welke investeringen er gedaan zouden worden in de verduurzaming van de mosselvisserij. Het is jammer dat dit convenant hierdoor wordt doorkruist. Mosselvisserij kunnen nu minder opvissen en hebben daardoor minder mogelijkheden om in natuurherstel te investeren. Dat is eigenlijk twee keer verlies en dat vind ik echt jammer.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Ik heb vorige week al bij het AO over Natura 2000 aan de orde gesteld dat dit een mokerslag is voor de mosselsector: 20% wordt vrijwillig ingeleverd en daar komt nu nog eens 25% overheen via de rechterlijke uitspraak. Dit kan niet of nauwelijks worden gedragen door de sector. Innovatie, natuurherstel en dergelijke kunnen wij voorlopig gewoon vergeten.

De minister heeft haar zorgen daarover kenbaar gemaakt. De SGP-fractie deelt die zorgen volstrekt. Ziet de minister op grond van de verkenningen over de definitie van het begrip "belanghebbende" die zij zojuist heeft geschetst, mogelijkheden om een eventuele herhaling hiervan voor de najaarsvergunning te voorkomen? Ik hoop van harte dat een dergelijke herhaling zich niet zal voordoen, maar de tijd daarvoor is nog maar kort.

Minister **Verburg**: Ik ben in gesprek met collega Hirsch Ballin van Justitie om te kijken hoe ver het staat met de herdefiniëring van het begrip "belanghebbende". Dit kan belangrijk zijn om in het vervolg iets dergelijks te voorkomen. Verder loopt er een bodemprocedure. Ik doe er alles aan om te bevorderen dat die procedure zo snel mogelijk gevoerd wordt. In het belang van de mosselsector, in het belang van de natuurbeschermingsorganisaties en vooral in het belang van het gehele Waddengebied moet er zo snel mogelijk duidelijkheid komen.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): De Hoge Raad heeft bij monde van de heer Corstens aangegeven dat de politiek zich niet moet bemoeien met rechterlijke uitspraken. Ik vind het dan ook kwalijk dat de heer Atsma dat hier toch meent te mogen doen. De stichting is ontvankelijk verklaard. Daarmee wordt volkomen voldaan aan de eisen van een rechterlijke procedure.

Ik kom nu op de uitspraken van de minister in De Telegraaf. Ik vind het vreemd dat de minister meent te mogen zeggen dat zo'n clubje niet naar de rechter mag omdat er een convenant is. De minister dient de scheiding der machten te eerbiedigen. Een convenant mag nooit de gang naar de rechter frustreren. Ik vind het niet passend van een minister dat zij dergelijke basisbeginselen van de rechtsstaat zo te grabbel gooit door te verwijzen naar een convenant.

De minister denkt dat het convenant door de Raad van State is kapotgeschoten. Dat is niet het geval. De Raad van State diskwalificeert de vergunningverlening. Het is goed dat wij in een democratie leven waarin een vergunning gebaseerd op ondeugdelijke rapporten ...

De **voorzitter**: Mevrouw Thieme, dank u wel.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): ... want dat was het argument van de Raad van State, wordt ingetrokken. Mijn vraag aan de minister is wat zij gaat doen nu deze vergunning niet langer staande kan worden gehouden.

De **voorzitter**: Mevrouw Thieme, uw tijd is om.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): En wat gaat de minister doen met de vergunningverlening voor het importeren van Noorse en Zweedse mosselzaad, terwijl ...

De **voorzitter**: Het woord is aan de minister.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Mag ik mijn vraag niet afmaken?

De **voorzitter**: Nee, want ik heb al drie keer gezegd dat uw tijd om is, maar u gaat gewoon door.

Verburg

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Dan snapt men niet wat ik wil vragen.

De **voorzitter**: Nee, maar u moet nu echt gaan luisteren naar het antwoord van de minister.

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Dat spijt mij verschrikkelijk.

De **voorzitter**: Het spijt mij ook heel erg, maar als ik het drie keer zeg, moet u echt stoppen.
Het woord is aan de minister.

Minister **Verburg**: Het is goed dat mevrouw Thieme nog eens nagaat wat ik heb gezegd. Dat kan op twee manieren. Zij kan het verslag van het algemeen overleg opragen. Wat De Telegraaf betreft, is het goed om de citaten even aan te houden, want die zijn aan mij toe te schrijven. Er staat dat ik het onbegrijpelijk vind en dat ik dubbel teleurgesteld ben, precies om de reden die ik al heb aangegeven tegenover de heren Atsma en Van der Vlies. Ik ben dubbel teleurgesteld omdat ik het jammer vind voor de mosselsector en de mosselliefhebbers, en ook omdat ik het een verlies vind voor het natuurherstel in de Waddenzee. Dat is dus een dubbele teleurstelling. Ik respecteer de uitspraak van de Raad van State, maar ik mag daar, gelet op al het werk dat is en wordt gedaan en het belang van de twee sectoren, wel mijn gevoelens over hebben. Ik ben graag bereid om die te uiten en ik zal die blijven uiten.

Is het convenant daarmee onbruikbaar? Integendeel, wij zullen fors doorgaan met het convenant. Ik betreur het nogmaals dat deze organisatie voor fauna-bescherming niet de verantwoordelijkheid kan en wil opbrengen om deel te nemen aan het convenant en om daarmee daadwerkelijk verantwoordelijkheid te dragen voor het prachtige Waddengebied, maar ook voor de mooie mosselsector.

De heer **Polderman** (SP): Het is aan de ene kant buitengewoon vervelend dat het convenant op deze manier is doorkruist door deze organisatie. Aan de andere kant hebben wij een rechtsstaat, en dat is een groot goed. Ik wil niet zeggen dat wij daar de oplossing in moeten zoeken. Ik zoek die liever bij de preventie. De minister zegt net dat deze organisatie wel is uitgenodigd. Mijn vraag is hoe sterk het netwerk van deze minister – ook van natuur – is, dat zij dit niet heeft zien aankomen van deze partij, die zich kennelijk niet bij het convenant heeft aangesloten. Wat zijn de inspanningen van de minister geweest om daar gewoon voor te zorgen? Als het netwerk van de minister goed was geweest, had zij dat misschien zien aankomen.

Wij moeten niet de weg opgaan dat wij dit land via convenanten regeren. Het deugt in de wetgeving niet. Ik weet dat de minister, met ons, daarmee bezig is. De oplossing is dus fatsoenlijke wetgeving, zodat wij ons niet door de Raad van State laten regeren en dat samen doen.

Minister **Verburg**: Ik ben blij dat ook de heer Polderman het ontzettend jammer vindt dat het convenant hiermee wordt doorkruist. Ik onderstreep dat, want het is natuurlijk een enorme tegenvaller. Hebben wij Fauna-bescherming uitgenodigd om aan tafel te komen? Het antwoord op die vraag is "ja". Ik kan uitnodigen, ik kan het paard naar de drinkbak leiden, maar ik kan het paard

niet dwingen om te drinken. Blijkbaar heeft de organisatie om haar moverende redenen, die zij nog steeds heeft, gelet op het feit dat zij niet meedoet aan het convenant maar dat zij wel naar de Raad van State gaat, die strategische keuze gemaakt. Het resultaat is wel dat wij met dat dubbele verlies zitten en dat dit zeer teleurstellend blijft.

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Ook de VVD-fractie heeft vorige week in het debat over Natura 2000 al aangegeven dat wat er gebeurt, natuurlijk zeer teleurstellend is. Het gaat juist om de juridische houdbaarheid. De minister zal zich herinneren dat de VVD-fractie vorig jaar al heeft uitgesproken dat zij zorg heeft over de juridische houdbaarheid van de convenanten. Daar draait het om. Is deze minister bereid om daar nog eens goed naar te kijken? Hebben wij de Natuurbeschermingswet wel goed ingevuld, zodat zaken echt juridisch houdbaar blijven? Vindt de minister dat de Raad van State uit een oogpunt van een goede balans de sociale en de economische belangen versus de natuurcomponent goed heeft gewogen? Is de minister met dat in het achterhoofd bereid om eventueel in hoger beroep te gaan?

Minister **Verburg**: De eerste vraag van mevrouw Snijder raakt niet helemaal dit dossier. Die raakt het belangrijke dossier van Natura 2000. Zij weet dat wij er alles aan doen om ervoor te zorgen dat de beheerplannen – want daar heeft zij het over – juridisch haalbaar en houdbaar zijn. Dat is het eerste punt.

Het tweede punt betreft de uitspraak van de Raad van State. Ik respecteer die. Wij kennen in Nederland een scheiding der machten. De uitspraak van de Raad van State respecteer ik. Wij hebben er ook al uitvoering aan gegeven. Ik heb al eerder naar aanleiding van vragen van de heer Van der Vlies aangegeven dat er op dit moment een bodemprocedure loopt. Daarbij heb ik gezegd dat ik hoop dat die bodemprocedure zo snel mogelijk kan worden afgerond, zodat wij op dat moment duidelijkheid hebben in het belang van de Waddenzee en in het belang van de mosselsector.

Mevrouw **Jacobi** (PvdA): Waar de vissers en de natuur eerst lijnrecht tegenover elkaar stonden, was er gelukkig uiteindelijk het convenant waarin natuurorganisaties en mosselvisserij weer vrede hebben gesloten en gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de Waddenzee namen. Wat dat betreft is het jammer dat dit proces opnieuw met enig wantrouwen van vissers tegenover natuurorganisaties gepaard gaat. Gelukkig staan veel natuurorganisaties nog achter het convenant.

Een van de punten die ik aan de orde wil stellen, is dat de uitspraak van de rechter vooral de korte beoordelings-tijd betreft. Had dit echt niet kunnen worden voorkomen?

Minister **Verburg**: Ik zal een agrarische uitdrukking vermijden voor deze microfoon, maar achteraf heb je makkelijk praten. Daar komt die uitdrukking eigenlijk op neer. De heer Waalkens weet dat die over koeien, achterkanten enzovoorts gaat.

Wij werken aan een vergunning. In dit proces vonden wij het belangrijk dat ook de natuurbeschermings-organisaties konden meekijken. Daarin doe je dan het uiterste. Natuurlijk zullen wij bekijken of wij dit een volgende keer met een paar dagen kunnen bespoedigen. Uiteindelijk is dit niet de essentie. Een goede voorberei-

Verburg

ding is altijd wel belangrijk. Daarin heeft mevrouw Jacobi gelijk.

De heer **Jager** (CDA): De vergunning is betwist. Daarover heeft de Raad van State een uitspraak gedaan. Is dat juist?

Het convenant is niet betwist in rechte. Daarover heeft de Raad van State niets gezegd in deze voorlopige voorziening. Zoals ik het nu beluister, is het namelijk een voorlopige voorziening in afwachting van de bodemprocedure. Staat hiermee dus het convenant nog overeind en kan het convenant niet worden aangemerkt als een gedragscode, zoals wij ook kennen binnen de Natuurbeschermingswet? Kan daardoor het convenant niet alsnog worden uitgevoerd, ongeacht de vraag of wij de bodemprocedure afwachten?

Minister **Verburg**: De Raad van State heeft natuurlijk wel gezegd dat de vergunning rechtmatig is in de zin dat 75% kan doorgaan. Wat dat betreft moeten wij het oordeel van de Raad van State op zijn waarde schatten en duiden. Anders maken wij het hier helemaal erg en het is zo al erg genoeg.

Inzake het convenant heeft de heer Jager gelijk. Het convenant staat. Zijn suggestie om te kijken of wij het convenant de status kunnen geven van de gedragscode die wij hebben geïntroduceerd in het kader van de Natuurbeschermingswet, vind ik een interessante. Ik ga daar eens naar kijken en ik zal de uitkomst aan de Kamer laten weten.

De **voorzitter**: Dank voor de toezegging. Ik dank de minister voor haar antwoorden.

Vragen van het lid Tony van Dijck aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over **het bericht "Massaontslag verwacht in de bouw"**.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Voorzitter. De komende anderhalf jaar verliezen maar liefst 50.000 bouwvakkers hun baan. Dat is één op de tien mensen. Na de bouwvak deze zomer worden de eerste massaontslagen verwacht. De vraag aan de minister is wat hij hiertegen gaat ondernemen. Dit kabinet laat gewoon de boel de boel. Wij zien de ellende op ons afkomen, maar dit kabinet sluit zijn ogen. Dagelijks sluiten tientallen bedrijven hun deuren en verliezen meer dan 200 mensen hun baan. Het kabinet staat erbij en kijkt ernaar. Terwijl de werkloosheid gierend oploopt, zet deze minister in op mensen van werk naar werk begeleiden. De vraag is: welk werk? Er is geen werk. Wat gaat het kabinet ondernemen om de woningmarkt te stimuleren? Er wordt geen huis meer verkocht en de woningbouw dreigt ook al stil te vallen. De PVV vindt het onbegrijpelijk dat er aan de ene kant bijna honderdduizend Polen in Nederland aan het werk zijn en dat er aan de andere kant Nederlanders massaal ontslagen worden. Deze minister durft dan met droge ogen te zeggen dat er geen verdringing plaatsvindt. Hoe gaat de minister verhinderen dat Polen de banen inpikken van Nederlandse bouwvakkers die straks werkloos thuiszitten?

Wat kost deze openstelling van de grenzen onze economie wel niet? Naast het feit dat wij als Nederlandse

Staat straks 50.000 uitkeringen moeten verstrekken, sluiten de Poolse arbeidskrachten ook nog hun verdiende geld terug naar Polen. Dat is een dubbele klap voor onze economie. Ik krijg graag een uitgebreide reactie op de kosten.

Minister **Donner**: Voorzitter. Minder dan vier maanden geleden stond ik hier, ook met de heer Van Dijck, naar aanleiding van mijn uitspraak dat er massaontslagen zouden komen in het kader van deze crisis. De heer Van Dijck verweet mij toen dat hij dat niet zag en dat dit derhalve niet gezegd mocht worden. Nu zegt hij: ik zie het en wat doet de minister eraan? Ik heb er in dit kader al een aantal keer op gewezen dat een van de gevolgen van de financieel-economische moeilijkheden inderdaad zal zijn dat de werkloosheid in de bouw rond de zomer snel zal toenemen. Deze toename laat zich voorspellen op basis van het uitgeput raken van de opdrachten en de mate waarin nieuwe opdrachten binnenkomen. Naar aanleiding van het bericht waarover de heer Van Dijck vragen stelt en het onderliggende onderzoek van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid wordt verwacht – gelet op de terugloop van opdrachten – dat die uitstroom plaats zal vinden. Of dit daadwerkelijk gebeurt, zal nog moeten blijken, gezien de mogelijke effecten van de maatregelen voor de bouwsector die het kabinet inmiddels al genomen heeft en heeft aangekondigd. Het is jammer dat de minister voor WWI niet hier is gehouden voor deze derde vraag, maar ik zal mijn best doen om die te beantwoorden.

Uit het aanvullende beleidskader kan de Kamer afleiden dat het kabinet alleen al voor de bouwsector meer dan 1 mld. uittrekt. Als ik daarbij reken de investeringen in de ombouw van ziekenhuizen en scholen, dan wordt er ongeveer 1,5 mld. uitgetrokken om juist ook de activiteiten binnen de bouw op gang te houden. Dit gaat via de bouw, dan wel via investeringen in energiezuinigheid, dan wel op andere wijze. Daarnaast heeft het kabinet meer in het algemeen ongeveer 2 mld. uitgetrokken voor ondersteuning in de arbeidsmarkt. Daaronder valt ook de maatregel van deeltijd-WWW, die mede bedoeld is om de massale uitstroom uit het bedrijfsleven te voorkomen. Ik heb namens het kabinet nooit de illusie willen wekken dat het kabinet bij machte zou zijn om te voorkomen dat er een stijging is van de werkloosheid. Ik heb dat een- en andermaal hier gezegd. Ik ben blij als de heer Van Dijck dat ook onder ogen ziet.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Voorzitter. Een ding wil ik rechtzetten: de PVV heeft nooit ontkend dat er werkloosheid zou komen. Ik begrijp niet waar de minister dat vandaan haalt. Het is dit kabinet dat een jaar geleden zei dat de economische crisis, de kredietcrisis, ons niet raakt. Dus u, als kabinet, hebt al die tijd in een ontkenningfase gezeten. Wij roepen al een jaar dat de crisis ons keihard zal raken.

Dan het andere punt: het is natuurlijk wel leuk om allemaal geld te pompen in bouw en arbeids-ondersteuning, 2 mld. voor werk-naar-werkbegeleiding, maar er is geen werk. De minister voorkomt niet dat onze mensen, de Nederlandse bouwvakkers, in de WWI komen, maar laat wel toe dat er honderdduizend Polen en god weet hoeveel Roemenen en Bulgaren hier aan het werk zijn en dus onze banen inpikken. Hij kan dat niet